

nebe ved 4 pCt., at jeg ønsker Sparekasserne Rentefrihed, thi beholde de ikke denne, vil Følgen blive, at de Umyndige, som man har saa stor Omsorg for, gaa med deres Penge til Bankerne, og da de ligesaa lidt som Andre kunne bedømme Bankernes Soliditet — hvem kan det? — miste de. ofte deres Penge. Denne Konkurrence med Bankerne er en Konkurrence af den farlige Art, som vi skulle se at undgaa. Med Hensyn til Reservesonden har jeg ikke den samme Opfattelse, som adskillige andre ærede Medlemmer have givet tilkjende, idet de have været meget uilfredse med, at Sparekassernes bestyrelserne skulle raade over Doverskudet. Det er en Frihed, som jeg mener man maa unde Bestyrelserne. Det er et simpelt Bederlag for deres Ueilighed, forsaavidt man overhovedet deri vil se et Ækivalent, og i Reglen benyttes Doverskudet i humanistiske Diemed. Jeg er enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) i, at en Reservesond af 9—10 Mill. paa et Beløb af 200 Mill. er ikke saa ringe, og jeg vil derfor være imod disse Bestemmelser om Opflaming af Reservesonden. Det synes overhovedet, at de ærede Taleres Tanker have samlet sig om at ønske Kontrol med Sparekasserne og Revision af deres Regnskaber, og det er — jeg vil ikke sige forunderligt — men ret karakteristisk, at der synes at blive Enighed mellem Østre og Vestre om, at man skal udelukke saa at sige hele § 2. Der kan være en og anden Bestemmelse deri, som man kan ønske at beholde, f. Ex. om Regnskabsaflæggelsen, men iøvrigt gaa alle Udtalelser ud paa, at Kasserens Bestyrelser og deres Sammensætning skal være overladt til Bedkommende selv, og saa maa Litra a. udgaa. Det Samme gælder om Litra b., Bestyrelsens Lønningsforhold, Litra c., Renten af indskudte Midler m. m., samt Litra d., Sparekassernes bidrags Anbringelse. Jeg er forøvrigt enig med det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg), som — saavidt jeg skjønner — er kommen med det mest Slaaende, der er blevet sagt i denne Sag, idet hans Udtalelser stamme fra praktisk Erfaring, — jeg er enig med ham som i saa meget Andet ogsaa deri, at, forsaavidt der skulde sættes en Bestemmelse ind om Midlernes Anbringelse, burde det være en Bestemmelse om Afdrag. Det, tror jeg, er rigtigt; derved vil Kapitalen stadig blive frigjort, og herved ville de Paagjældende paa en nem Maade komme til at betale deres Gjendomme, saa at sige uden at det mærkes, og til at gjøre det i deres Ungdom. De have godt af at have en saadan Spore paa sig til at arbejde sig op og fremad. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Gummeluh) fandt, at det var en meget stor Uret, at Bestyrelsen ikke maa laane eller kautionere. Jeg har en modsat Opfattelse. Det vil være en Lettelse for dem, at de blive fri for at kautionere; det er vist meget ofte, at man henvender sig fortrinns-

vis til Bestyrelsen eller Garanterne for Sparekasserne, for at faae dem til at kautionere, og det er da en Lettelse for dem, at de maa sige Nei. Jeg tror, at Bestyrelserne helst maa holdes udenfor baade Kautionering og Laan. Som allerede bemærket, skjønner jeg ikke bedre, end at, naar § 2 omtrent gaar ud, kan der vistnok opnaas nogenlunde Enighed om Resten, og baade Østre og Vestre synes at ville kunne samles derom. Da forøvrigt Alt, hvad jeg kunde have at sige, og fra Først af havde tænkt at sige, er blevet udtalt, skal jeg ikke yderligere forlænge Forhandlingerne.

Bille: Nogen Anledning til at gaa ind paa det Spørgsmaal, hvorvidt Staten er berettiget til at give Love i Sparekassesejershold, tror jeg neppe, der findes. Det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius) opfattede dette Spørgsmaal og syntes at komme til det Resultat, at der vel kunde være en formel Besøielse for Staten til at overtage en Lovgivningsvirksomhed paa dette Omraade, men at det i Realiteten dog turde være noget tvivlsomt, om Staten gjorde Ret i at benytte denne Besøielse. Mig forekommer det, at der ganske vist maa siges ogsaa at være reelle Grunde for Staten til at skride ind i denne Sag, og en væsentlig reel Grund er da den, at der for kort Tid siden har vist sig meget truende Aspekter til, at der kunde indtræde en Situation, under hvilken ikke alene Sparekasserne vilde være udsatte for Tab, men overhovedet Kreditforholdene i Landet være udsatte for store Rystelser, hvis Virkninger ikke lode sig overse, og som i alt Fald strakte sig udover meget vide Kredse. Det var under Indskyldelsen af denne Fare, at Spørgsmaalet om en Kontrol med Sparekasserne blev reist, og derved var Forholdet blevet uforandret indtil Dato, turde det være, at dette Lovforslag vilde have fundet en væsentlig forskjellig Opfattelse og Bedømmelse her i Folkethinget. Men det er gaaet med Sparekasserne ligesom med Uben i Fabelen; da den var i Havsnød, bad den til Neptun om Hjælp; saa kom der et kraftigt Vindstød, som bødte en Gren ned til den, og da den havde faaet fat i den, sagde den: „Taf, Neptun, nu kan Morten hjælpe sig selv.“ Sparekasserne have faaet fat i en saadan Gren, nemlig de atter forbedrede Konjunkturer, og sige derfor nu: „Taf, Neptun, nu kan Morten hjælpe sig selv.“ Men det kan dog være, at man herved gjør Regning uden Vært. Hvis Sparekassesejersholdene faae Lov til at udvilde sig selv aldeles usforstyrrede, uhindrede og ukontrollerede, er det ikke usandsynligt, at nye nedadgaaende Konjunkturer kunne fremkalde netop den samme Fare, som gav Anledning til, at Sparekassespørgsmaalet sattes i Bevægelse, og det vil overhovedet ikke kunne undgaa, at der under de stærke Konkurrenceforhold, som bleve særlig betonebe af den ærede sidste Taler, kan